

Beslutningsforslag nr. **B 71**

Folketinget 2011-12

Fremsat den 10. april 2012 af Finn Sørensen (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Henning Hyllested (EL) og Christian Juhl (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om bestilleransvar (kædeansvar)

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag om bestilleransvar med virkning fra den 1. januar 2013, der fastlægger, at den, der bestiller en tjenesteydelse eller aftaler en entreprise i sidste ende kan gøres økonomisk ansvarlig for retmæssige krav fra leverandørens ansatte om manglende løn (herunder feriepenge, pension m.m.) og retmæssige krav fra myndighederne om manglende skatteindbetalinger,

moms og ATP-bidrag samt overholdelse af anden lovgivning. Ansvaret gælder også ved udlicitering af opgaven, og det gælder alle led i kæden. Lovforslaget skal endvidere indeholde bestemmelser om sanktioner i form af bøder, fratagelse af muligheden for at drive virksomhed m.v. samt fastsætte en bagatelgrænse. Lovforslaget omfatter ikke detailhandel.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 40 fra 2010-11 (1, samling).

Social dumping er en alvorlig trussel mod vores samfund. Det undergraver løn- og arbejdsvilkår og ordnede forhold på arbejdsmarkedet. Det undergraver også det skattefinansierede velfærdssamfund, når der ikke betales skat, moms m.v. Desuden er social dumping med til at undergrave ordentlige virksomheder, der overholder love og overenskomster, da de ikke kan konkurrere med de virksomheder, der ikke betaler, det de skal.

EU-reglerne om serviceydelse og arbejdskraftens frie bevægelighed har betydet, at vi dagligt ser eksempler på firmaer, der prøver at undgå at opfylde deres forpligtelser over for samfundet og de ansatte lønarbejdere for at kunne underbygge andre firmaer og øge egen profit – kort sagt eksempler på social dumping.

Den siddende regering har med finanslovaftalen med Enhedslisten taget væsentlige skridt i den nødvendige indsats mod social dumping. En indsats, der først og fremmest skal sikre de faglige organisationer de nødvendige redskaber til at sikre overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold. Disse redskaber kan til en vis grad fastsættes af arbejdsmarkedets parter gennem overenskomsterne, men må nødvendigvis også indebære følgende initiativer fra staten:

- Flere ressourcer til SKAT, politiet og Arbejdstilsynet, således at opdagelsesrisikoen bliver langt større for dem, der snyder.
- Modernisering af skattereglerne med henblik på at gøre det langt sværere at oprette fupfirmaer og undgå at betale skat.
- Højere straffe, så firmaer, der snyder, for alvor kan mærke straffen.
- Skrappere krav til registrering af virksomheder og bedre adgang for arbejdsmarkedets parter til registre og oplysninger fra virksomhederne.
- Bestilleransvar, hvor en ordregiver i sidste ende hæfter for, at alle led i kæden, der deltager i arbejdets gennemførelse, overholder krav fra myndighederne og aftaler med de ansatte. En lovgivning om bestilleransvar kolliderer ikke med aftalefriheden på arbejdsmarkedet. Den tager ikke stilling til, om leverandørernes aftaler med de ansatte er kollektive eller individuelle, eller til indholdet i disse, men blot at første led i kæden – den, der bestiller opgaven – kan gøres ansvarlig for overtrædelse af aftaler og lovgivning.

Bestilleransvar sikrer heller ikke, at alt arbejde foregår efter overenskomst, da overenskomst er et spørgsmål mellem arbejdsmarkedets parter.

Når bestilleransvaret er indført, vil det givet være nødvendigt med regulering af forskellige ordninger med krav om garantistillelse, forsikring m.m., ligesom det er sket i byggebranchen i forhold til ansvaret for fejl ved byggeri.

Lovforslaget skal indeholde en bagatelgrænse, så en almindelig borger, der bestiller en håndværker til at installere en vaskemaskine eller udføre mindre reparationer og ombygninger el.lign., ikke bliver omfattet af bestilleransvaret. Men lovgivningen skal selvfølgelig udformes, så man ikke kan omgå bestilleransvaret ved at dele opgaven op i en række mindre opgaver, hvis man f.eks. skal have bygget et hus, udformet et helt nyt it-system til sin virksomhed eller andre store opgaver.

Det foreslås også, at bestilleransvaret ikke skal gælde for detailhandel.

Det har været fremført, at lovgivning på dette område er i modstrid med EU-retten. Der er imidlertid ikke i EU-Domstolens afgørelser noget belæg for den opfattelse, og domstolen har i mindst et tilfælde – sagen Wolff & Müller – anerkendt en ordning om solidaransvar med hensyn til mindsteløn og sociale bidrag.

Derudover kan det anføres, at der findes lovgivning om forskellige former for solidaransvar i syv EU-lande og i EØS-landet Norge. (Se f.eks. rapporten »Liability on subcontracting processes in the European construction sector« fra European Foundation for the improvement of Living and Working Conditions, 2008).

Forslagsstillerne er opmærksom på Europa-Kommissionens forslag til direktiv om håndhævelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (KOM 2012/0131), hvor der bl.a. foreslås indført regler om solidarisk hæftelse ved underentreprise. Dette forslag vil ikke forhindre medlemslandene i at indføre strengere ansvarsregler eller i at udstrække reglerne til andre sektorer end beskrevet i direktivforslaget, da det udtrykkeligt nævner muligheden for dette.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bestilleransvar (kædeansvar).

(Beslutningsforslag nr. B 71)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.